

KAPITOLA 1

Prešiel týždeň. Jedol som málo, spal ešte menej. Väčšinou som sa popoludní prichytil, že hladím na vodu. Dni ubiehali. Marie aj Fingers si podľa poslednej vôle želali, aby ich spopolnili. A aj sa tak stalo.

Zatiaľ čo Fingers ma žiadal, aby som rozptýlil jeho popol na konci sveta, Marie si vybrala bližšie miesto. V poslednom liste ma Marie žiadala, aby som jej popol rozptýlil v plytkej vode pri ostrove, kde sme sa hrávali ako deti. Celý týždeň som držal urnu v rukách a pozoroval príliv a odliv. More stúpalo a klesalo. Ale nedokázal som presvedčiť svoje nohy, aby ma odniesli do vody. A tak som sa napriek Marinmu poslednému želaniu vrátil domov a položil som urnu na kuchynský stôl vedľa Fingersovho popola, ktorý som uložil do jeho oranžového kufríka. Zvláštna dvojica, čudný pohľad. Fialová urna a oranžový kufřík. Hľadel som na ne. Ony hľadeli na mňa.

Celý týždeň som okolo nich obiehal ako mesiac. Denné svetlo. Tma. Deň. Noc.

Všetko, čo som vedel, ma naučil Fingers. Našiel ma, keď som bol stratený. Dal ma dokopy, keď to nedokázali ani všetky kráľove kone a kráľovi muži. Ja som bol Ben Gunn; on bol Jim Hawkins. Ja som bol Crusoe; on bol Piatok. V mojej najtemnejšej chvíli som sa prebudil na brehu mora, pokrytý morskou penou a v nose ma štekli kraby fidlikanti. Nevedel som sa zachrániť a nehovoril som jazykom

ostrova. Fingers ma zdvihol z piesku, oprášil ma, nakrmil a naučil ma znova chodiť. Zachránil ma, keď ma nebolo možné zachrániť. Jeho vplyv bol nezmerný. Neprítomnosť jeho hlasu ohlušujúca.

Život bez Marie bol, akoby som sa prebudil do sveta, z ktorého odstránili slnko. Jej list som mal stále pri sebe. Čítal som ho znova a znova, možno aj desaťtisíc ráz. Keď som si líhal do postele, položil som si ho k tvári, aby som cítil vôňu jej ruky, ale veľmi ma to neutešovalo. Nemohol som vrátiť čas. A hoci som sa veľmi usiloval, nevedel som sa vyrovnáť s tým, že je to konečné. Zdalo sa mi to nemožné. Bolo to nemožné. Ako odišla? Predstava, že odchádza z tohto sveta sama, plná hrôzy, s hanbou a ľútosťou a s povrazom okolo členka, bola nad moje sily. To pomyslenie ma vyčerpávalo. Dostal som sa blízko, a zlyhal som na celej čiare. Keď ma potrebovala, nebol som tam.

To ma možno bolelo najväčšmi. Celý život som zachraňoval ranejších, a predsa som nevedel zachrániť bytosť, ktorú som ľúbil najviac.

Fort George Island leží na sever od Jacksonvillu na Floride, pred Atlantikom ho chráni Little Talbot Island. Človek, ktorý pozná vodné cesty, môže navigovať loď z Atlantického oceánu po Fort George River po úzkych piesčiniach a plytčinách v okolí Little Talbotu do pokojnejších vôd v okolí Fort George. A hoci je Fort George Island chránený, nedá sa povedať, že by bol skrytý. Je to dôsledkom geografie. Intracoastal Waterway, čiže ICW, vnútrozemská vodná cesta – známa miestnym na severnej Floride ako Clapboard Creek – vedie od St. Johns River a Mayport Basin k Amelia Islandu a Nassauskému prielivu. Takže Fort George River spája Clapboard Creek s Atlantikom.

To znamená, že Fort George River je ľahko dostupná buď po ICW, alebo cez Atlantik, a teda je dôležitá pre lodiarov zo severnej Floridy vrátane boháčov, ktorí prezimujú alebo víkendujú na Amelii, St. Simonse a Sea Islande. Keď je príliv, Fort George River vyzerá ako každá iná rieka. Všade voda. Ale pár centimetrov pod hladinou sa nachádza odlišná realita. Pri odlive sa vynoria piesčiny v okolí Fort George ako bájna Atlantída a premenia sa na ihris-

ko veľké ako dvadsať či tridsať futbalových ihrísk. Počas rušných víkendov tam kotví alebo je uviazaných aj sto lodí – od necelých štvormetrových Gheenoe cez päťmetrové Montauky až po sedemmetrové so stredovou konzolou, desaťmetrové s tromi závesnými motormi a dvanásťmetrové super rýchle lode a všetky možné variácie medzi tým. V hlbších vodách dokonca kotvia aj osemnásťmetrové alebo takmer dvadsaťpäťmetrové jachty a vysielajú pomocné člny, tendre, na toto ihrisko.

Počas víkendov je tam kaleidoskop farieb a výbuchy zvukov. Kapitáni lodí pútajú pozornosť tromi spôsobmi: farbami a dizajnom svojich lodí, telami v bikinách a hlukom vychádzajúcim z reproduktorov. Na periférii sú sklené fľaše v chladničkách, plážové kreslá vo vode, deti na nafukovačkách, psy naháňajúce návnady na udiciach, chlapani vrhajúci siete, deti na vodných skútroch, zvalané hrady z piesku, slamené klobúky všetkých možných veľkostí a tvarov, starí muži púšťajúci šarkany, grily a generátory. Od východu do západu slnka je systém piesčín na Fort George River mestom, ktoré sa vynára pri odlive a mizne pri prílive.

Môj ostrov je jeden z mnohých malých ostrovčekov v okolí Fort George Islandu. Keďže zo západu je prístup cez hlbokú vodu po ICW a z juhu a východu cez plytké vody rieky, aj ja som obkolesený vodou. No na rozdiel od Fort George Islandu môj ostrov je menší a dostupný iba loďou. A zatiaľ čo na Fort George Islande sú domy, kostoly, kluby, turisti a stará plantáž, ja žijem sám.

A to sa mi páči.

Sedel som pri kuchynskom stole, popíjal kávu a usiloval som sa nepozerať na urny. Chcel som si zamestnať ruky, a tak som sa pustil do čistenia Fingersovho Signu. Potom znova a znova. Páčilo sa mi, aký je opotrebovaný. Pripomínalo mi to, ako som ho nespočítane veľa ráz videl vyťahovať ho z puzdra. Pokúšal som sa spomenúť si na jeho a Marin hlas, vidieť ich tváre, ale boli tlmené, rozmazané, nedokázal som si ich vybaviť. Každým dňom ľútosť rástla a počul som sa, ako hovorím slová, ktoré som nechal nevy povedané.

Fingers odišiel náhle, a hoci som vedel, že sa to môže stať vzhľadom na to, akú prácu sme si my dvaja zvolili, nebol som na to pripravený. Bol tu, naplňal mi srdce i myseľ – a zrazu odišiel. Tisíc ráz som si premietal v hlave podrobnosti toho posledného dňa. „Pokryjeme väčšie územie, ak ty pôjdeš po pobreží a ja po obzore,“ vyhlásil. Vedel som, že sme sa nemali rozdeliť. Vedel som, že ak a keď nájde Victorovu jachtu, nebude čakať. A hoci bol starší a možno trochu pomalší, vrhne sa do toho. Slon v porceláne. So Sigom v ruke. Bol tvrdohlavý. Vo chvíli, keď začal stúpať po lodných schodíkoch, vedel, že vstup na jachtu *Gone to Market* je jednosmerná cesta.

Preto mu tí, ktorých zachraňoval, dôverovali. A preto ho mnohí mali radi.

Fingers sa vyrovnával so spomienkami tým, že rozprával príbehy. Vychádzali mu z úst jeden za druhým. Samozrejme, kľúčom k rozprávaniu bolo donútiť ho sedieť a ani sa nepohnúť, a keď ste mu naliali pohár zeme, stavidlá sa otvorili. A vtedy som len sedel, počúval, smial sa a plakal. Všetci sme tak reagovali.

Stál som pri oranžovom kufríku a smútil som v tichu. Vedel som, že by som sa mal rozhybať, ale odkladal som to. Strata jedného bola zdravujúca. Strata oboch bola... Hoci som sa veľmi usiloval a dlho som sedel a hľadel na stôl, nešlo mi do hlavy, že všetko, čo som o nich vedel a prežil s nimi, je teraz uzavreté vo dvoch nádobách meter pred mnou. Vyšiel som z kuchyne, potom som sa vrátil a prekvapilo ma, že sa nepohli. Fialová urna a oranžový kufrík hľadeli na mňa.

Bolo to ako sen, ktorý sa mi nepáči, ale nemôžem sa z neho prebrať.

V nedeľu popoludní davy na piesčiniach zredli, no jedna jachta sa vynorila na obzore a plávala proti odlivu. Deväťmetrový tender väčšej jachty kotviacej v kanáli. Dvaja chlapi, desať dievčat. Hlučná hudba. Prova vyšla na pláž a dievčatá aj jeden muž vystúpili, kapitán zatiaľ čln zaistil, aby ho vietor nezahnal na plytčinu, takže by ho prinútil čakať osem hodín, kým bude môcť čln uvoľniť. Očividne vedel, čo robí.

Jeho hostia chodili po piesčine a natiahli volejbalovú sieť. Tí dvaja muži neboli ničím pozoruhodní. Potetovaní svalovci s reťazkami a náušnicami. Ako všetci, čo sa opíčili po iných. Ale dievčatá, to bolo čosi extra. Tak ako veľkosť ich bikín. Blížil sa západ slnka, pivo a drinky s dáždnicami tiekli potokom a na piesčine sa onedlho konala súťaž v tanci hore bez.

Už som to videl aj predtým.

Za chrbtom som mal hluk žúrujúcich a brodil som sa po pás ponorený niekoľko sto metrov od nich, vytiahol som pascu na kraby, vzal som do ruky nahnevaného modrého kraba, napichol som ho na háčik strednej veľkosti a hodil som ho do hlbšej vody. O dvadsať minút začala prítáň udice spievať. Smuha červená, od tanínu v riekach St. Johns a St. Mary's sfarbená do bronzo. Chytila sa na háčik.

Smuha je chutná ryba. Bude na večeru.

Fingersov vodotesný, ošúchaný, žiarivo oranžový kufrík prešiel možno päť-šesť ráz okolo zeme. Jedna cesta navyše mu neublíži. Pomyslel som si, že by sa mu to páčilo. Okrem toho keby loď zaliala voda, kufrík mohol poslúžiť ako plavák a zachrániť mi život – v tom bol Fingers dobrý. Pri ceste na juh budem musieť prekonať niekoľko sto míľ vrtošivými a niekedy nelútostnými vodami, tak som si robil plány ako aerolinky. „Keby na palube došlo k poklesu tlaku.“ Nepravdepodobné, ale možné. Zaistil som Fingersov kufrík na prove, lebo som vedel, že by sa mu páčilo, keby mu do tváre vial vietor.

Plánoval som stráviť popoludnie prípravou lode na cestu pri pobreží, ale podchvílou som sa prichytil, že hladím na kufrík. Premýšľal som, ako často som videl Fingersa robiť to, čo zvykol robiť – všetko zlepšovať. Pred rokmi som nazval svoju loď *Gone Fiction* z dôvodov, ktoré boli dôležité iba pre mňa. Fingers vyhlásil, že je to hlúpe meno. Povedal som mu, aby si kúpil vlastnú loď, lebo meno nezmením. Vedel prečo, tak sa so mnou nehádal.

Vymenil som olej. Lodnú vrtuľu som vymenil za inú s menším stúpaním, ktorej obrátky umožňovali dosiahnuť vyššiu rýchlosť aj

na väčšiu vzdialenosť. Ak budem šetriť palivo, môžem dosiahnuť najväčšiu rýchlosť 55 uzlov, ba aj viac, ak loď vyvážim.

Odstránil som zo stola účty a urobil som čosi, čoho som sa bál. Napísal som mail, ktorý som nechcel napísať. A potom druhý. Ako oznámite človeku, že zomrel ktosi, koho mal rád? Na to veru nemám odpoveď. Keď som skončil, len som sedel a hľadel na monitor. Celú hodinu. Bolo by lepšie zatelefonovať – zaslúži si to –, ale nemal som na to vlnový rozsah. A nedokázal by som ovládnuť emócie. A tak som mail odoslal, vypol počítač aj telefón a už som chcel zhasnúť všetky svetlá, keď som začul klopanie. Odrážalo sa od predných dverí, nieslo sa dažďom cez trávnik a dorazilo dnu cez otvorené okno na poschodí môjho podkrovného bytu v stodole. Keďže som obklopený vodou, návštevníci sú tu vzácni. Počkal som a klopanie sa ozvalo znova, tentoraz sprevádzané tlmeným ženským hlasom.

Dievčenským hlasom.

Natiahol som si košeľu, prešiel v daždi cez dvor a bosý som sa zakrádal tmou, hľadel som na jej chrbát. Aj zozadu bola krásna.

„Zdravím,“ povedal som.

Vyskočila štvrt metra do vzduchu, keď dopadla, čupla si a skríkla. Keď som prešiel okolo nej do svetla, s úľavou sa zasmiala, ale znelo to neisto.

Stála a ukazovala na mňa, ale mierila krivo a jej slová sa zlievali dokopy. „Nemali by ste sa takto prikrádať k ľuďom. Teraz mi fakt treba cikať. Otvoríte mi?“

Odomkol som a otvoril som masívne dubové dvere dokorán. Pri tom sa aktivovali senzory pohybu, rozsvietilo sa svetlo a mohol som sa na ňu lepšie pozrieť. Bola to krásna mladá žena. Ako vystrihnutá z módného časopisu. Nohy modelky. Postava ako z reklamy na pilates. Nohy bosé, zablatené. Nad hlavou držala nepremokavú bundu, aby na ňu nepršalo. Nepokojne sa zasmiala. „Vydesili ste ma, dor...“ Zrazu si uvedomila, kde je, plesla si po ústach a dodala: „Teda... nečakala som vás. To je všetko. Prepáčte.“

Spoznal som ju z piesčiny.

KAPITOLA 2

Striasla zo seba dážď, robila v blate stopy. Bola provokatívne Soblečená. Džínsové šortky, podprsenka od bikín. Niekoľko pírsingov – v nose, v ušiach, na pupku. Čierna linka. Možno umelé mihalnice. Razil z nej dym, ale nie cigaretový. Možno cigarový, ale pochyboval som o tom. Prstami si nervózne krútila ramienko na bikinách na krku. Vošla dnu a zakrútila sa ako tanečnica. Urobila to nielen preto, že sa chcela poobzerať dookola, ale aj preto, lebo jej to bolo prirodzené. Akoby v detstve tancovala. Čierna farba vlasov nebola pravá. Zmenila ju len nedávno. Aj tetovanie na krížoch bolo nové. Červené okraje vyzerali zapálené.

Jej nepremokavá bunda patrila nejakému mužovi a bola o niekoľko čísel väčšia. Ukázal som na ňu. „S dovolením.“

Prehodila si ju cez ruku. „To je v pohode.“ Rozmýšľal som, či jej momentálnu nedôveru vyvolal ten, komu patrila tá bunda.

Mala pätnásť. Možno šesťnásť, ale pochyboval som o tom. Svet mala pred sebou. Čosi nepekné za sebou. Jej sklený pohľad prezrádzal búrlivú zmes vzrušenia a strachu vyvolanú medikamentmi. V žilách toho mala viac, nielen krv.

Nastalo ticho. Založil som si ruky za chrbát. „Ako ti pomôžem?“

„Máte tu véeéčko?“ zabľabotala.

Ukázal som na dvere a vošla dnu. Kráčala provokatívne. Po pár minútach jej zazvonil mobil a počul som, ako čosi hovorí niekomu, nerozpráva sa s ním. Jej zvýšený hlas prezrádza, že rozhovor sa nevyvíja dobre. Keď sa vrátila, prehodila si bundu cez plecia.

„Ďaaaakujem.“

Zvedavo skúmala malú kaplnku. Do ticha sa ozval môj hlas.
„Koľko máš rokov?“

Zasmiala sa, ale nepozrela na mňa. „Dvadsaťjeden.“

Mlčal som a donútil som ju pozrieť na mňa. „Nie je ti zle?“

Znova sa zatvárla nepokojne. Vyhýbala sa môjmu pohľadu.
„Prečo sa pýtate?“

Ukázal som rukou cez vodu na miesto, kde strávila popoludnie. „Niekedy je ťažšie vystúpiť z lode než nastúpiť.“

„Vyznáte sa v lodiach?“

„Trochu.“

Skúmala zložitú drevorezbu. Ručne tesané drevo. Vrchná časť lavíc rokmi stmavla od tuku a potu. Pohľad jej padol na ozdobný oltár a schody. „Je to krásne.“

„Vybudovali to otroci. Asi pred dvesto rokmi.“

Cez sklo prenikalo svetlo a vrhalo tieň na vychodené kamene pod jej nohami. Prebehla dľaňou po lavici. Prstami čítala príbehy, ktoré rozprávala.

Vyzrela cez okno, veľmi netlmilo hukot Atlantiku dorážajúceho na pláž vzdialenú pár stoviek metrov. „Úžasné, že to tu nezničili hurikány.“

„Zopár ráz sa o to pokúšali. Dali sme to tu znova dokopy.“

„Takže otroci, čo?“ spýtala sa.

Ukázal som na stenu. Na všetky mená vyryté rukou do kameňa. „Každý z nich bol mama... otec... dieťa.“

Podišla k stene a prebehla prstami po vyrytých menách, potom po dátumoch. Niektoré boli hlbšie ako iné. Medzi obočím sa jej zjavila vráska. „Otroci?“ uisťovala sa.

„Slobodní otroci.“

Do tej kamennej steny boli vyryté stovky mien. Po špičkách prešla doprava. Na tvári sa jej objavil úsmev. Natiahla krk. Spýta-vo pozrela na mňa.

„Väčšina pochádza spreď občianskej vojny, vtedy bolo toto miesto jednou z početných zastávok hnutia odporu.“

Skúmavo si prezerala dátumy a spýtala sa: „Ale niektoré sú z posledného desaťročia. Z vlaňajška?“

Znova som prikývol.

„Otroctvo je už zrušené.“

Pokrčil som plecami. „Ešte vždy ľudia vlastnia ľudí.“

Čítala mená. „Všetci títo ľudia tu našli slobodu?“

„Nepovedal by som, že ju našli, len sa tu zastavili na ceste k slobode.“

Končekmi prstov znova čítala zo steny. Hovorila hlasno, nezodpovedalo to nášmu tichému rozhovoru. „Záznam o slobode.“

„Také čosi.“

„Prečo je pri týchto iba jeden dátum?“

„Raz slobodní, navždy slobodní.“

Prešla k stene, k ďalšiemu zoznamu. „A prečo sú pri týchto dva dátumy?“

„Zomreli, prv než si stihli vychutnať slobodu.“

Vonku zatrúbil hmlový roh. Najprv dlho, potom dva razy krátko. Odpútalo to jej pozornosť od steny. Prešla k dverám, potom sa obrátila a znova pozrela na stenu plnú mien. Zvrtla sa ku mne. „Som tu jediná?“

„Sme tu len my dvaja.“

„Máte na mysli vy a ja, alebo...“ Pozrela nahor. „Vy a on?“

„Len my dvaja.“

Zamyslela sa nad tým, usmiala sa a znova sa zavrtela. Svojho tanečného partnera videla iba ona. „Páčite sa mi, otče.“ Ukázala na zem pod nohami. „Žijete na tomto ostrove?“

„Nie som kňaz. Ale áno, žijem tu.“

„Čo robíte?“

„Som tu správca. Dozerám na to, aby ľudia, ktorí sa sem prikradnú v noci, nemaľovali grafity.“

Chytila ma za pravú ruku a obrátila ju. Prebehla prstami po mozoľoch a hline v záhyboch. Usmiala sa. „A kde je kňaz?“

Krátka otázka, dlhá odpoveď. Rozmýšľal som, či toto bol dôvod, ktorý ju priviedol k mojim dverám. „Momentálne sme bez kňaza.“

Akoby ju to znepokojilo. „Aký je to, dori... Teda, aký je to kostol?“
„Nefungujúci.“

Pokrútila hlavou. „To je hlúposť. Kto to kedy počul, aby kostol nefungoval?“

„Ja tu len pracujem.“

„Sám?“

Znova som prikývol.

„Necítite sa osamelo?“

„Ani nie.“

Pokrútila hlavou. „Prišla by som o rozum, dori...“ Opäť si plesla rukou po ústach. „Prepáčte... teda, zbláznila by som sa.“

Zasmial som sa. „Predpokladáte, že ja som sa nezbláznil.“

Podišla bližšie, tvár mala pár centimetrov od mojej tváre. Viečka jej oťaželi. Z dychu jej razil alkohol. „Videla som bláznov a vy tak nevyzeráte.“ Prebehla ma pohľadom od hlavy po päty. „Ja neviem. Mne sa zdáte faaaakt dobrýyyy.“ Zdvihla prst a dotkla sa mi jazvy nad okom. „Bolí to?“

„Už nie.“

„Ako ste k tomu prišli?“

„Pri krčmovej bitke.“

„Čo sa stalo tomu druhému?“

„Druhým. Množné číslo.“

Položila mi ruku na plece a potľapkala ma, čím len dokázala, že ak aj niekedy mala ohraničený osobný priestor, hranice vymazal koktail v jej krvi. „Vedela som, že sa mi páčite, padre.“ Znova si ma premerala. Prešla mi prstami po ramene, dotkla sa žily

na mojom bicipse. Potom mi stlačila sval, akoby skúšala vzduch v pneumatike na bicykli. „Posilňujete?“

„Nezaháľam.“

Stisla mi obe ramená a potom prekročila všetky bariéry osobného priestoru, ktoré som si vybudoval – stisla mi hrudné svalstvo a potľapkala ma po bruchu a zadku. „To vidieť.“ Ukázala palcom za seba. K vode a podľa všetkého k svojej lodi. Zdvihla bundu a poznamenala: „On stále posilňuje. Nezáleží mu na ničom inom, len na svaloch.“

Nič som nepovedal.

„Čo tu vlastne robíte?“ spýtala sa.

„Kosím trávu, plejem burinu a za to tu môžem bezplatne bývať.“

Zvážila to. „V živote som nebola v takomto kostole.“

Pozerala na odláhlú stenu pokrytú lukmi z celého sveta. Ručne vyrobenými lukmi z nespočetných krajín. A k tomu patri- li šípy. Neisto podišla bližšie a skúmala mementá. „To sú vaše luky?“

„Kedysi som dosť cestoval,“ vysvetlil som.

„Pochodili ste veľa krajín. Ja som nikdy... hm... nikde som nebola.“ Silene sa usmiala. „Ale chystám sa ísť.“ Prebehla prstom po lukoch a šípoch. „Vy ste Robin Hood?“

„Nie.“ Vždy som mal slabosť na lukostreľbu – privádzalo ma do úžasu, ako v rozličných krajinách vytvárali energiu s pomocou dreva a špagátu –, a tak som ich na svojich cestách zbieral. Vždy keď som natrafil na nejaký luk, priniesol som ho domov.

Ramenami naznačila pohyb. „Vy z nich strieľate?“

„Nie.“

„Prečo ich tu máte?“

„Sú to mementá.“

„Na čo?“

„Na to, kto som.“

„A kto ste?“

Neodpovedal som okamžite. Potom som stíšil hlas: „Hriešnik.“

Zatvárala sa zmätene. „Aj ja, ale čo to má spoločné s...?“ Ukázala na stenu. „S týmto všetkým?“

„Výraz zhręšiť pochádza zo staroanglického lukostreleckého termínu z trinásteho storočia.“

„Čo to znamená?“

„Netrafiť terč.“

Zasmiala sa. „Dopekla, všetci sme...“ Prikryla si ústa rukou, potom si ich utrela do ramena. „Teda... to je pravda.“ Znova sa zakrútila, potom chodila pomedzi lavice a hľadela na môj svet. „Takže vy ste hriešnik, čo?“

Hľadel som na ňu, nič som nehovoril.

„Neviem si predstaviť, čo som ja.“ Krúžila okolo mňa, premeľovala si ma. „Nemôžete byť až taký zlý.“ Ukázala na steny. „Tu vás drží Boh.“

Prebehla pohľadom starú, ošúchanú spovednicu. „Kedy dostanete nového kňaza?“

„Neviem.“

„Tak teda... chcete povedať, že dnes večer tu kňaza nevidím? V najbližších dvadsiatich minútach?“

Prikývol som. „Áno.“

„Nepriđe?“

„Áno, to chcem povedať. Dnes nepriđe nijaký kňaz.“

Zhlboka si vzdychla. „Takže sa musím zmieriť s...“ Nespokojne ukázala na mňa. „S vami.“

Nech mala v krvi čokoľvek, stúplo jej to do hlavy. Plávala. Bola bledá ako duch. Na tvári sa jej perlil pot. Zatvorila oči, zaknísala sa, ticho si pohmkávala a zdvihla ramená. Nebol som si istý, či si uvedomuje, čo robí. Asi minútu stála v kaplnke so zdvihnutými ramenami, knísala sa, pohmkávala si pieseň, ktorú vydolovala odkiaľsi z hlbín pamäti. Keď som v prítomnosti detí, ktoré sú ďaleko od domova – a čoraz ďalej –, mám v hrudi zvláštny pocit. Stáva sa mi to už roky. Keď tam tak stála, zdalo sa mi, akoby sa mi medzi rebrá zabodol nôž.